

ספר משלי פרק ד

(כד) הָסֵר מִמֶּךָ עֲקָשׁוֹת פֶּה וּלְזוֹת שְׁפָתַיִם הִרְחַק מִמֶּךָ:

ביאור הגר"א - משלי פרק ד פסוק כד

הסר ממך עקשות פה – כבר כתבתי למעלה (על משלי ב, טו) כי עקשות הוא נטיית מקו השווה לימין או לשמאל, ונלוז היא נטיית מקו המעגל לצד זה או לצד זה והן נגד הרע ומרמה כי הרע הוא בין בפה בין בלב הוא שוה להרע, והמדבר מרמה הוא דוגמת קו המעגל שנותן עצות שמראה לפי ראות העין טובות אך בגלגולם העצות יהפכו לרע. ולכן נטייתך נקרא נלוז מעגלותם וזהו הסר ממך עקשות פה מי שיש פה עקש כלומר זהו הרע בכל ושוה. ולזות שפתים זה השפתי חלקות שמדבר א' בפה וא' בלב ואין פיו ולבו שוין ועיקום זה נקרא לזות שפתים מלשון נלוז במעגלותם וזהו המדבר מרמה. הרחק ממך כי הוא גרוע מן הרע כמ"ש למעלה ומובן הוא לכן אמר הרחק ממך מאוד יותר מן הרע ששם אינו רק הסר ממך:

תלמוד בבלי מסכת כתובות דף כב עמוד ב

...אמר אביי: תרגמה – בעד אחד, עד אחד אומר מת – הימנוהו רבנן כבי תרי, וכדעולא, דאמר עולא: "כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הרי כאן שנים," והאי דקאמר "לא מת" הוה ליה חד, ואין דבריו של אחד במקום שנים. אי הכי, אפי' לכתחלה נמי! משום דרב אסי, דא"ר אסי: "הסר ממך עקשות פה ולזות שפתים הרחק ממך."

רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק יג

הלכה יד

אל יעלה על דעתך ששמשון המושיע את ישראל או שלמה מלך ישראל שנקרא ידיד יי' נשאו נשים נכריות בגיותן, אלא סוד הדבר כך הוא, שהמצוה הנכונה כשיבא הגר או הגיורת להתגייר בודקין אחריו שמא בגלל ממוץ שיטול או בשביל שררה שיזכה לה או מפני הפחד בא להכנס לדת, ואם איש הוא בודקין אחריו שמא עיניו נתן באשה יהודית, ואם אשה היא בודקין שמא עיניה נתנה בבחור מבחורי ישראל, אם לא נמצא להם עילה מודיעין אותן כובד עול התורה וטורח שיש בעשייתה על עמי הארצות כדי שיפרושו, אם קבלו ולא פירשו וראו אותן שחזרו מאהבה מקבלים אותן שנאמר "ותרא כי מתאמצת היא ללכת אתה ותחדל לדבר אליה."

הלכה טו

לפיכך לא קבלו בית דין גרים כל ימי דוד ושלמה, בימי דוד שמא מן הפחד חזרו, ובימי שלמה שמא בשביל המלכות והטובה והגדולה שהיו בה ישראל חזרו, שכל החוזר מן העכו"ם בשביל דבר מהבלי העולם אינו מגירי הצדק, ואעפ"כ היו גרים הרבה מתגיירים

בימי דוד ושלמה בפני הדיוטות, והיו ב"ד הגדול חוששין להם, לא דוחין אותן אחר שטבלו מכ"מ, ולא מקרבין אותן עד שתראה אחריתם.

הלכה טז

ולפי שגייר שלמה נשים ונשאן, וכן שמשון גייר ונשא, והדבר ידוע שלא חזרו אלו אלא בשביל דבר, ולא על פי ב"ד גיירום חשבן הכתוב כאילו הן עכו"ם ובאיסורן עומדין, ועוד שהוכיח סופן על תחלתן שהן עובדות כו"ם שלהן ובנו להן במות והעלה עליו הכתוב כאילו הוא בנאן שנאמר "אז יבנה שלמה במה."

הלכה יז

גר שלא בדקן אחריו או שלא הודיעוהו המצות ועונשן ומל וטבל בפני ג' הדיוטות ה"ז גר, אפילו נודע שבשביל דבר הוא מתגייר הואיל ומל וטבל יצא מכלל העכו"ם וחוששין לו עד שיתבאר צדקותו, ואפילו חזר ועבד כו"ם הרי הוא כישראל מומר שקידושו קידושין, ומצוה להחזיר אבידתו מאחר שטבל נעשה כישראל, ולפיכך קיימו שמשון ושלמה נשותיהן ואע"פ שנגלה סודן.

הלכה יח

ומפני זה אמרו חכמים קשים להם גרים לישראל כנגע צרעת שרובן חוזרין בשביל דבר ומטעין את ישראל, וקשה הדבר לפרוש מהם אחר שנתגיירו, צא ולמד מה אירע במדבר במעשה העגל ובקברות התאווה וכן רוב הנסיונות האספסוף היו בהן תחלה.

שו"ת רשב"ש סימן שס"ח

עוד שאלת: הבא להתגייר וידענו באמת שלא בא אלא לאהבת אשה בת ישראל שנתן עיניו בה, מהו, מקבלין אותו או לא? ואני ראיתי בקצת ספרי המפרשים ז"ל שצריך לבדוק אחריו ואם ידוע שלא בא אלא לאהבת אשה כיוצא בו, שאין מקבלים אותו... תשובה: אין מקבלים אותם לכתחילה דאמרינן בפרק ב' דיבמות אחד איש שנתגייר לשם אשה, ואחד אשה שנתגייר לשם איש וכו' אינם גרים. ואע"פ שנפסקה הלכה שם דהכל גרים, היינו בדיעבד, אבל לכתחילה לא, משום "הִסֵּר מִמֶּךָ עֲקֻשׁוֹת פֶּה וּלְזוֹת שְׁפָתַיִם הִרְחַק מִמֶּךָ." וכן אמרו בפרק איזהו נשך כדי שלא יאמרו "נתגייר זה מפני מעותיו של זה." וכן כתב הרמב"ם ז"ל בפרק יג' דהל' איסורי ביאה כשיבא הגר או הגיורת להתגייר בודקין אחריו שמא בגלל ממון שיטול או בשביל שררה שיזכה לה או מפני הפחד בא להכנס לדת, ואם איש הוא בודקין אחריו שמא עיניו נתן באשה יהודית, ואם אשה היא בודקין שמא עיניה נתנה בבחור מבחורי ישראל, וכו'.

מיהו זה בגוי הבא להתגייר, אבל מאנוסים או מזרעם אין דוחים אותם מפני זה. אבל

המקרבן ומכניסם תחת כנפי השכינה, עליו נאמר אם תוציא יקר מזולל. רב יוחנן אמר ריש לקיש אי הדרת בכ יהיבנא לך אחתי דשפירא מינאי, שריש לקיש היה לסטים ורב יוחנן אמר לו אם תחזור בתשובה אתן לך אחותי. וחזר בתשובה ויצא ממנו חכם גדול, כדאיתא בפרק הפועל.